

Niternost a nitro

Oba termíny lze považovat jen za nouzové a – doufejme – dočasné (přechodné), neboť vlastně dost matou. Především se nejčastěji pod „niterností“ myslí subjektivita (a už s tím jsou spojeny četné nesrovnalosti a problémy), tedy cosi předmětně uchopitelného a interpretovatelného. Z toho důvodu dáváme přednost termínu „nepředmětnost“ a „nepředmětný“ (a ten má zase jiné vady). Dále poukaz k nitru míří na něco uvnitř nějakých hranic, nějakých mezí (už od dávných časů prvních řeckých myslitelů-geometrů se mluvilo např. o kružnici vepsané na rozdíl od opsané nebo o vnitřních úhlech trojúhelníka apod.). Pro nás je „dovnitř“ vyznačením směru, který jde dál za „meze“ subjektu, tj. za jeho vnitřní meze, za nimiž jde oblast niternosti (nepředmětnosti) stále dál (eventuelně do větší hloubky), tedy tam, kde už přestala vlastní niternost daného subjektu – asi podobně, jak akce směřující do okolní reality opouští vnějšek subjektu a vstupuje do oblasti subjektu vnější, nevlastní, tj. k subjektu již nenáležící, i když se do ní či k ní subjekt může (předmětně) vztahovat. Z toho je zřejmé, že musíme rozlišovat mezi vnitřní stránkou subjektu a mezi niterností jako oblastí či „světem“, na němž se subjekt svou vlastní niterností podílí, jak jako se subjekt svou vnější stránkou podílí na světě předmětnosti, do něhož náleží (ale jímž se nevyčerpává).

(Písek, 151206-2.)